

KÖZÖS KÁROKOZÁS – A FELELŐSSÉG MEGOSZTÁSA

A felszámolás alá került adós ügyvezetője és adós bankszámláját vezető pénzügyintézet által jogszerűtlen pénzfelvétellel (pénzkifizetéssel) okozott kár esetén a károkozók egymás közötti felelőssége megosztásának szempontjairól /Ptk..344.§ (1) bekezdés, 529.§ (1) bekezdés, 232/2001. (XII.10.) Korm. rendelet 8.§ (10) bekezdés/

Az alperes 2003. május 9-től 2004. szeptember 19-ig volt a B.-T. Kft. ügyvezetője, a felperes pedig a B.-T. Kft. alapításától 2006. november 23-ig volt e gazdasági társaság számlavezető bankja. A Pest Megyei Bíróság a 2004. szeptember 19-én jogerőre emelkedett végzésével megállapította a B.-T. Kft. fizetéseképtelenségét, és elrendelte a felszámolását. E végzés a Céglépcső 2004. november 11-i számában került közzétételre, a felszámolási eljárás közzétételének elrendeléséről szóló végzést a felszámolást elrendelő bíróság 2004. november 2-án kézbesítette a felperesnek.

A B.-T. Kft. felperesnél vezetett számláján a felszámolás (2004. szeptember 19-i) kezdő időpontját követően 2004. szeptember 28. és 2005. február 15. közötti időszakban az alperesi ügyvezető, illetve részben a B.-T. Kft. másik tagja 77.636.000,- Ft-ot vett fel készpénzben, ezen belül 2004. november 3-ától 2005. február 15-ig a felperes 64.750.000.Ft-ot fizetett ki az alperesnek.

A Pest Megyei Bíróság a 2006. április 24-én kelt 3.G.40.049/2005/17. számú – a Fővárosi Ítéletkönyv 2007. január 12. napján kelt 15.Gf.40.417/2006/8. számú ítéletével helybenhagyott – ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a B.-T. Kft. „fa”-nak 85.153.000,-Ft-ot, ennek késedelmi kamatait, és 1.620.000.Ft perköltséget. A jogerős ítélet indokolása szerint a jelen per alperese a Cstv.34.§ (2) bekezdésébe ütköző módon rendelkezett (vett fel) a felszámolás 2004. szeptember 19-i elrendelését követően a társaság bankszámláján lévő 77.636.000,-Ft pénzeszközzel, és a tevékenységet záró mérlegben feltüntetett 7.517.000,-Ft pénzeszközzel sem tudott elszámolni. E magatartásával az alperes a B.-T. Kft-nek kárt okozott, amelyet köteles a Ptk.339.§ (1) bekezdése alapján megfizetni. Megállapította, hogy az adós fizetéseképtelenségét megállapító, és a felszámolását elrendelő végzés jogerőre emelkedésének napjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet. Ettől kezdődően a B.-T. Kft. vezetőjének (Cstv.3.§ (1) bekezdés d/ pont) képviselői joga a törvény erejénél fogva megszűnt. Ezért a felszámolás kezdő időpontját követően a B.-T. Kft. adós felszámolási vagyonát érintő jognyilatkozatot illetően az adós gazdálkodó szervezet vezetőjeként az alperes alképviselőnek minősült, az általa tett jognyilatkozat semmis. Az alperes semmis jognyilatkozatai alapján az adós vagyona a bankszámláról leemelt összegekkel csökkent, ezzel az alperes a B.-T. Kft-nek kárt okozott, amit a Ptk.339.§ (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni.

A fentieket követően a B.-T. Kft. „fa” a jelen per felperesével, mint alperessel szemben is pert indított kártérítés megfizetése iránt. Az első fokon eljáró Fővárosi Bíróság 2010. november 23-án kelt 22.G.41.768/2009/18. számú ítéletével kötelezte a jelen per felperesét, hogy fizessen meg a B.-T. Kft. „fa”-nak 32.375.000,-Ft-ot, s

ennek késedelmi kamatait. A B.-T. Kft. „fa” fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2011. május 25-én kelt 12.Gf.40.030/2011/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta. A jogerős ítélet kötelezte a jelen per felperesét, hogy a Pest Megyei Bíróság 3.G.40.049/2005/17. számú, a Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.417/2006/8. számú ítéletével helybenhagyott jogerős ítéletében marasztalt - jelen per alperesével - egyetemlegesen fizessen meg a B.-T. Kft. „f.a.”-nak 64.750.000,-Ft tőkét, ennek az ítéletben megjelölt részösszegek után, az ott megjelölt kezdő időponttól járó késedelmi kamatait, valamint 2.000.000,-Ft perköltséget. A jogerős ítélet indokolása szerint a közös károkozás alapján megállapítható egyetemleges felelősség nem eredményez a Pp.51.§ a/ pontja szerinti kényszerű pertársaságot, ezért nem volt akadálya annak, hogy a B.-T. Kft. „fa” a jelen per felperesével szemben a közös károkozás szabályai szerint igényét önálló perben érvényesítse. Megállapította, hogy jelen per felperese a perben releváns pénzfelvételek idejében hatályban volt, a pénzforgalomról, a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről szóló 232/2001. (XII.10.) Korm. rendelet 8.§ (10) bekezdésében, valamint a Ptk.529.§ (1) bekezdésében szabályozott bankszámlaszerződésben foglaltak megszegésével, jogellenes magatartással teljesített a B.-T. Kft. „f.a” bankszámlájáról kifizetést a jelen per alperesének mint volt ügyvezetőnek, akinek a bankszámla feletti jogosultsága a pénzfelvételek időpontjában már megszűnt. A jogerős ítélet rámutatott arra, hogy a jelen per felperese és alperese közösen okoztak 64.750.000,-Ft összegű kárt a B.-T. Kft-nek, ezért egyetemlegesen kötelezte őket ennek az összegnek, és kamatainak a megfizetésére. Kifejtette, hogy közös károkozók önálló, külön perben történő perlése miatt a jelen per felperesének és alperesének felrőhatósága arányában való marasztalására nem volt lehetőség, és az egyetemleges marasztalás indokoltsága szempontjából elsősorban a károsult B.-T. Kft. „fa” érdekeit kellett figyelembe venni. Utalt a jogerős ítélet arra, hogy a közös károkozók (felperes és alperes) egyetemleges marasztalása nem akadálya annak, hogy az egyik károkozó a másik ellen a felelősség egymás közötti – a károsulttal szembeni viszonyukra ki nem ható – megosztás iránt pert indítson.

Az utóbbi jogerős ítélet alapján a jelen per felperese 2011. július 4-én 64.750.000,-Ft tőkét, 61.877.645,-Ft késedelmi kamatot, és 2.000.000,-Ft perköltséget megfizetett a B.-T. Kft. „fa”-nak.

A jelen perben a felperes keresetében a Ptk.344.§ (1) bekezdése alapján 12.000.000,-Ft, és ennek 2011. július 4. napjától járó törvényes késedelmi kamatainak a megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy az egyetemleges marasztalás tárgyául szolgáló teljes összeget megfizette a károsultnak, ezért a teljes összegre megtérítési igénye keletkezett az alperessel szemben, de ennek összegét a saját teljesítéséhez képest „jelentősen csökkentett” kereseti összegben határozta meg. Álláspontja szerint az „alperes felrőhatósága, és felelőssége a kár teljes összegéhez viszonyítva „100%-os mértékűnek tekinthető”, mert az alperes a jogtalanul felvett összeget ügyvezetőként teljes egészében köteles lett volna visszafizetni, ennek hiányban pedig annak összegével „gazdagodott”.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a tőle elvárható gondossággal járt el, a felperest terheli a felelősség, mert a perbeli

kifizetéseket annak tudatában teljesítette az ő részére, hogy a számlatulajdonos gazdálkodó szervezet már felszámolás alatt állt.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 12.000.000,-Ft-ot, s ennek 2011. július 4-től járó törvényes késedelmi kamatait, valamint 1.037.500,-Ft perköltséget. Határozatának indokolásában - idézve a Ptk.344.§ (1) bekezdését - rámutatott, hogy a korábban eljárt bíróságok a peres felek kártérítési felelősségét megállapították, ezért azt az elsőfokú bíróság már nem vizsgálhatta, így az e körben előterjesztett alperesi bizonyítási indítványokat elutasította. A rendelkezésre álló iratok alapján azt vizsgálta, hogy megállapítható-e a peres felek bármelyikénél olyan többletmagatartás, amely a magatartások felróhatósága arányának megállapításánál terhükre értékelhető. Arra a következtetésre jutott, hogy ilyen többletmagatartás nem volt megállapítható, ezért a kár bekövetkezéséért a peres feleket a felelősség egyenlő arányban terheli. A közös károkozás objektív tényállás, így a károkozók felelőssége a Ptk.344.§-a alapján attól függetlenül megállapítható, hogy tudomással bírtak-e egymás károkozó magatartásáról. A károkozásban mindkét peres fél közrehatott, a felperes azáltal, hogy a felszámolásról való tudomása ellenére kifizetést teljesített az alperesnek, míg az alperes azzal, hogy a felszámolás elrendelését követően jogszabályi tilalom ellenére rendelkezett a bankszámlán lévő pénzzel. Megállapította, hogy a Fővárosi Ítéltábla hivatkozott ítélete a peres feleket egyetemlegesen kötelezte a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet részére kártérítés megfizetésére. A felperes a teljes kárt megtérítette, ezért az alperes fizetési kötelezettsége a jogosulttal szemben megszűnt, ugyanakkor köteles a Ptk.338.§ (1) bekezdése alapján a kifizetett kártérítési összeg felét - jelen esetben a felperes által követelt csökkentett összeget - megtéríteni.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a perbeli esetben „az alperesi felróhatóság aránya nulla százaléknak tekintendő”, a felperes érvelésével szemben az alperes javára gazdagodás nem állapítható meg, mert a felvett összegből az adós alvállalkozóit fizette ki, az alperessel szembeni büntetőeljárás is felmentő ítélettel zárult. A felperesi közrehatás „100%-os” a kár bekövetkeztében, míg az alperes terhére nem lehet megállapítani olyan szándékos magatartást, ami a büntetőjogi felelősségre vonását megalapozta volna, úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható. Abban a feltevésben volt, hogy jogosult a perbeli összeget a felszámolás alatt álló társaság bankszámlájáról felvenni, mert nem is tudott a felszámolási eljárás megindításáról. Sérelmezte bizonyítási indítványa elutasítását is.

A felperes fellebbezése az elsőfokú ítélet indokolása ellen irányult, amelyben annak megváltoztatását kérte akként, hogy a „felperes és az alperes magatartásának felróhatóságának arányát az alperes terhére állapítsa meg 100%-os mértékben” a bíróság, míg másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság azért állapította meg, hogy a feleket a felelősség egymás közt egyenlő arányban terheli, mert valójában nem is vizsgálta, hogy a feleket

a felróhatóság kapcsán terheli-e olyan többletmagatartás, amit értékelni kellett volna. A jelen perben azt kell eldönteni, hogy a Ptk.344.§ (1) bekezdése szerint az egyetemleges marasztalás miatt a volt ügyvezető alperesnek és a felperesi banknak mint közös károkozónak a felelőssége egymás között milyen arányú, mert a felperes a károkozók belső viszonyában megtérítési igénnyel élt az alperessel szemben. Ezért azt kell vizsgálni, hogy a felperes és az alperes felróható magatartása miképpen viszonyul egymáshoz, melyikük magatartása tekintendő „felróhatóbbnak”.

A felróhatóság körében figyelembe kellett volna venni azt, hogy az alperes a felvett 64.750.000.Ft-os összeggel nem tudott elszámolni, ezért ennek összegével gazdagodott, ezzel szemben a felperesnél vagyongyarapodás nem történt. A felperes ennek ellenére az egyetemleges marasztalás teljes összegét megfizette a károsultnak, és a károkozó magatartás eredményeként az alperesnél mutatkozó gazdagodás éppen az a többlettényállási elem, ami indokoltá teszi a felróhatóság arányának az 50-50%-tól történő eltérését. A jogtalanul felvett összeget az alperes teljes egészében köteles lett volna visszafizetni, ezért felelőségének megállapítása a kár összegéhez viszonyítva 100%-ban indokolt. Arra is hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp.221.§ (1) bekezdését is, mert ítéletének indokolásában nem tért ki arra, hogy milyen okból nem állapított meg a felekre nézve a fent előadottak ellenére többletmagatartást. Az elsőfokú bíróság a Pp.3.§ (3) bekezdése alapján tévesen tájékoztatta az alperest a bizonyítási teherről is, hiszen az alperes azt már nem bizonyíthatja, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható, hanem azt lehetett volna bizonyítania, hogy a már megállapított felróható magatartása szándékosnak vagy gondatlannak minősül.

A felperes és az alperes fellebbezési ellenkérelme – tartalma szerint - az ellenérdekű fél által támadott körben, az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezések nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság a perben releváns tényeket túlnyomórészt helytállóan állapította meg, és abból levont jogkövetkeztetése és érdemi döntése is helytálló, amivel az ítélet tábla egyetért.

A felperesi fellebbezés kapcsán az ítélet tábla mindenekelőtt rámutat arra, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének törvényes indoka nem volt. Az elsőfokú bíróság a határozatát a Pp. 221.§-ban foglaltaknak megfelelően indokolta meg, abból kitűnik, hogy döntése során mely tényeknek tulajdonított jelentőséget, és azt mire alapította, ezért határozata érdemben felülbíráható volt. Eljárási szabályt segett ugyan az elsőfokú bíróság, amikor a feleket a Pp. 3.§ (3) bekezdése alapján nem teljeskörűen tájékoztatta a bizonyítandó tényekről, a bizonyítási teherről és a bizonyítás sikertelensége következményeiről, de e kioktatást az ítélet tábla a fellebbezési eljárásban pótolta, emiatt az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezésére nem kerülhetett sor.

Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy a korábbi jogerős ítéletek alapján a peres felek közös károkozónak minősülnek a B.-T. Kft. „f.a.” károsulttal szemben.

A felperes a keresetét a Pp.338.§ (1) bekezdésére, és a Ptk. 344.§ (1) bekezdésére alapította, arra hivatkozva, hogy az előzményi perben meghozott jogerős ítélet alapján, mint egyetemleges kötelezett a károsult követelését teljes egészében kifizette. Ebből az összegből csupán a keresetben megjelölt összegre tartott igényt, de arra hivatkozott, hogy a teljes kár körében az alperes felróhatósága 100%-os mértékű.

Mind a felperesi, mind pedig az alperesi fellebbezés kapcsán előrebocsátja az ítélőtábla, hogy az előzményi perekben meghozott jogerős ítéletek alapján nincsen jogi lehetőség annak a megállapítására, hogy bármelyik – a jogerős ítéletek alapján – kártérítésre (egyetemleges) kötelezett fél felelőssége (felróhatóságának mértéke) „nulla százalék” lenne. Kétségtelen ugyan, hogy az előzményi eljárásokban és a jelen perben nem ugyanazok a felek, és a per sem ugyanazon jog iránt folyik, ugyanakkor az előzményi perekben meghozott ítéletekhez a Pp.229.§ (1) bekezdése szerinti anyagi joghatás fűződik. Ez pedig a konkrét esetben azt jelenti, hogy e jogerős ítéletekhez, mind a bíróság, mind pedig a felek annyiban kötve vannak – így a jelen perben sem tehetik vitássá – azt a jogerős ítéletekben elbírált tényt, hogy a jelen peres felek mindegyike okozója volt a B.-T. Kft. „f.a.”-t ért kárnak. (res iudicata) Ebből következően – a fellebbezésekkel ellentétben – a belső jogviszonyukban sem állapítható meg az, hogy a bekövetkezett kár, az egyiküknek egyáltalán nem volt felróható, vagyis azt kizárólag a másik fél okozta. Az ítélőtábla álláspontja szerint ez a jogi álláspont vezethető le csupán a Ptk. 338.§ (1) bekezdéséből, és 344.§ (1) bekezdéséből is, hiszen e jogszabályhelyek is „kötelezettséget meghaladó szolgáltatás teljesítésének megtérítéséről”, és a „kár megosztásáról” rendelkeznek, nem pedig annak teljes átháríthatóságáról az egyetemleges kötelezettek belső jogviszonyában.

A konkrét esetben tehát a károsult valójában a jelen perben nem szereplő B.-T. Kft. volt, a károkozók pedig együttesen jelen per felperese és alperese. A felperes a jogerős ítéletek alapján az egyetemleges marasztalás teljes összegét kifizette, megtérítve ezzel a károsult B.-T. Kft. „fa” kárát. Ezáltal azonban nem lépett a károsult helyébe, mert maga is okozója volt a kárnak a jogerős ítéletek szerint. A felperes ezért a kártérítésre kötelezhető peres felek belső jogviszonya alapján követelheti a másik károkozótól, jelen esetben az alperestől megtérítést.

A Ptk.344.§ (1) bekezdése szerint, ha többen közösen okoznak kár, felelőségük a károsulttal szemben egyetemleges, egymással szemben pedig magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg. A 344.§ (2) bekezdése szerint a kár a károkozók között egyenlő arányban oszlik meg, ha magatartásuk felróhatóságának arányát nem lehet megállapítani.

A károkozó felperes és alperes egymás közötti igényének elbírálása körében nem alkalmazhatóak a Ptk.344.§ (1) bekezdésének első fordulatóban foglalt rendelkezések. Miután az egyik károkozó (felperes) a teljes kártérítési összeget a károsult gazdálkodó szervezetnek megtérítette, a másik károkozóval (alperes) szemben lépett fel, és így a közös károkozók felelőssége egymással szemben a magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg, és az ehhez igazodik az egymással szembeni helytállási

kötelezettségük. Ezért a károkozók közötti megtérítési perben azt kellett vizsgálni, hogy a felperes és az alperes közrehatásának a felróhatósága milyen arányú, ehhez képest lehet a felelősség mértékét egymással szemben meghatározni.

A PK 37.sz. állásfoglalás - a Ptk.344.§ (3) bekezdésének értelmezése körében – kifejti, hogy a közrehatás, tehát a kár okozásában való részvétel arányának megállapításánál azt kell vizsgálni, hogy az egyes károkozók magatartása (tevékenysége vagy mulasztása) milyen mértékben hatott közre a kár bekövetkezésében, milyen szerepe volt a kár előidézésében. A kártérítési felelősség körében elsősorban a károkozásban való közrehatás felróhatóságának van jelentősége. Ebből következően, ha a Ptk.339.§-a alapján felelős egyik károkozó magatartásának felróhatósága nagyobb, mint az ugyancsak az említett rendelkezés alapján felelős másik károkozó magatartásáé, az előbbinek a közrehatása rendszerint a nagyobb mértékű, ezért a marasztalásnak is ennek megfelelően kell történnie. A nagyobb mértékben felróható magatartás a károkozásban való nagyobb mértékű közrehatást is jelenti tehát.

Mindebből következően tehát a Ptk.344.§ (1) bekezdésének második fordulata, illetve a Ptk.344.§ (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a károkozók felelőssége egymással szemben magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg. Így azt kellett eldönteni a jelen megtérítési perben, hogy melyik károkozó fél magatartásának felróhatósága volt nagyobb mértékű.

Ezzel összhangban azonban az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 3.§ (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének, ezért az ítéletábra a jogvita kereteinek megfelelően a bizonyításra szoruló tényekre, a bizonyítási teherre, és a bizonyítás sikertelenségére vonatkozó előzetes tájékoztatást a másodfokú eljárás során pótolta. Így tájékoztatta a peres feleket, hogy a felperest és az alperest egyaránt terheli annak a bizonyítása, hogy a B.-T. Kft. „fa” adóst ért kár körében a belső jogviszonyukban az ellenérdekű félre terhesebb felróhatósági arányt megalapozó tények és körülmények állapíthatók meg, illetőleg a saját közrehatásuk felróhatóságának aránya alacsonyabb az ellenérdekű fél felróhatóságához képest. Ha a felróhatóság arányát nem lehet megállapítani, úgy a felelősség a károkozók között egyenlő arányban oszlik meg.

A peres felek a fenti előzetes tájékoztatás után lényegében csupán a perben addig beszerzett bizonyítékokra hivatkoztak, és már előadott nyilatkozataikat ismételték meg. Az alperes becsatolta az APEH és a károsult között létrejött részletfizetési megállapodást, és az adós felszámolásának a közzétételét követően aláírt, a felszámolási eljárásra vonatkozó „szünetelés iránti” kérelmet, valamint a felszámolási eljárás nyitójegyzőkönyvét. Ezek alapján fenntartotta azt a hivatkozását, hogy a vele szembeni büntetőeljárás felmentő ítélettel zárult, és terhére nem lehet megállapítani szándékos magatartást, úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

Az ítéletábra a fellebbezési tárgyalás alapján így előterjesztett nyilatkozatok és indítványok alapján arra következtetésre jutott, hogy a peres felek magatartásának felróhatóságának foka között nem állapítható meg különbség, magatartásaikkal egyenlő mértékben (arányban) hatottak közre az adóst ért kár bekövetkezésében.

A felperes és az alperes terhére felróható magatartásokat összevetve ugyanis az állapítható meg, hogy az adóst ért kár alapvetően két releváns okra vezethető vissza.

Egyrészt arra a körülményre, hogy az alperes a Cstv. 34.§ (2) bekezdésébe ütköző módon, azt megsértve rendelkezett a felszámolás 2004. szeptember 19-i elrendelését követően az adós bankszámláján lévő pénzeszközzel. Ekkor már a képviselői joga - a törvény erejénél fogva - megszűnt, így arra nem lett volna jogosult. E jogellenes és felróható - a kár bekövetkeztében közreható - magatartását pedig nem teszi enyhébben megítélhetővé az a hivatkozása, hogy „abban a téves feltevésben volt, hogy erre még jogosult volt”, hiszen az adós felszámolását elrendelő végzések az adósnak kézbesítésre kerültek. A felszámolási eljárás kezdő időpontja olyan objektív időpont, amelytől kezdődően az adós nevében jognyilatkozatot kizárólag a felszámoló tehet. Arra a körülményre pedig, hogy a felszámolás elrendelésére nem szabályszerűen került sor a felszámolási eljárásban, a kárfelelősségének felróhatósága körében alappal nem hivatkozhat. Lényegesnek tartotta az ítélőtábla, hogy a károsodáshoz vezető okfolyamatot az alperes indította el a fenti magatartásával.

Az adós ért kár másik releváns oka pedig az volt, hogy a felperes - annak ellenére, hogy az adós felszámolását elrendelő végzés neki a bíróság 2004. november 2-án kézbesítette - a perben releváns pénzfelvételek idejében hatályos, a pénzforgalomról, a pénzforgalmi szolgáltatásokról és az elektronikus fizetési eszközökről szóló 232/2001. (XII.10.) Korm. rendelet 5.§ (6) bekezdésében, és 8.§ (10) bekezdésében, valamint a Ptk.529.§ (1) bekezdésében szabályozott bankszámlaszerződésben foglaltak megszegésével, jogellenes magatartással teljesített a B.-T. Kft. „f.a” bankszámlájáról kifizetést a jelen per alperesének, akinek a bankszámla feletti jogosultsága a pénzfelvételek időpontjában már megszűnt. Ezzel pedig a felperes a rá irányadó pénzügyi előírásokat, szakmai szabályokat súlyosan megsértette, és a terhére kell értékelni azt is, hogy a hitelintézettel (mint „szakcéggel”) szemben magasabb az elvárhatóság foka.

A peres feleknek a fenti felróható magatartásai ily módon együttesen vezettek a kár bekövetkezéséhez, és e magatartások felróhatósága között az ítélőtábla álláspontja szerint nincsen számottevő különbség, ezek egyenlő mértékben hatottak közre a kár bekövetkeztében, bármelyik magatartás elmaradása esetén a teljes kár bekövetkezte is elmaradt volna.

Az ítélőtábla álláspontja szerint annak a körülménynek, hogy a jogosulatlanul felvett pénzügyi összegnek mi lett a további sorsa, a peres felek, mint közös károkozónak a belső jogviszonya - magatartásának felróhatóságának aránya - szempontjából azért nincsen jelentősége, mert az utóbbi körében azt kell vizsgálni, hogy milyen magatartások, és milyen mértékben hatottak közre a káresemény bekövetkeztében.

A felperesnek azzal az érvelésével szemben, hogy a jogosulatlanul felvett összegekkel az alperes „gazdagodott”, az alperes azzal védekezett, hogy a felvett összegből az adós alvállalkozóit fizette ki. E körben azonban – figyelemmel arra hogy a felek további bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő – tényállást sem lehetett már megállapítani,

így ítéleti bizonyossággal már nem volt megállapítható, hogy mi lett a jogosulatlanul felvett pénzösszeg további sorsa.

Tény, hogy az alperessel szemben a csődbüntett miatti büntetőeljárásban a Budakörnyéki Bíróság a 2009. május 18-án kelt - és 2008. május 20-án jogerőre emelkedett - 19.B.430/2006/33. sorszámú ítéletével az alperest a csődbüntett miatt emelt vád alól, a bűncselekmény bizonyítottságának a hiányában felmentette.

Az alperes fellebbezési érvelésével szemben az ítélőtábla rámutat arra, hogy a büntetőjogi felelősség kérdése, és a Ptk. 344.§ (1) bekezdése körében értékelendő polgári jogi felelősséget megalapozó felróható magatartás vizsgálata alapvetően eltérő kérdések, más feltételekkel és jogkövetkezményekkel. Ezért önmagában az a körülmény, hogy az alperest az ellene emelt vád alól felmentették, nem változtat azon a tényen, hogy jelentős részben az ő felróható magatartása vezetett az adós károsodásához.

Mindezek alapján sem azt a körülményt, hogy mi lett a jogosulatlanul felvett pénzösszegnek a további sorsa, sem azt, hogy az alperest a büntetőeljárásban felmentették – a kifejtettek szerint - a peres felek magatartásának felróhatósága körében nem lehetett egyik fél terhére, vagy javára sem értékelni.

Mindezek alapján pedig a peres felek magatartásának felróhatóságának foka között az ítélőtábla álláspontja szerint nem állapítható meg különbség, magatartásaikkal egyenlő mértékben (arányban) hatottak közre az adóst ért kár bekövetkeztében.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét – a fenti indokolásbeli kiegészítéssel és módosítással - a Pp. 253.§ /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Győri Ítélőtábla Pf.II.20.208/2013/7.